

Estudi d'opinió sobre el canvi d'horari en la societat catalana

Estudi encarregat per l'Institut Català d'Energia

Setembre de 2000

RPEEO 152 b

Departament d'Indústria, Comerç i Turisme

**ESTUDI D'OPINIÓ SOBRE EL CANVI HORARI A
LA SOCIETAT CATALANA**

Informe de resultats

Barcelona, setembre de 2000

El present informe elaborat per MARKET AAD per a l'INSTITUT CATALÀ D'ENERGIA exposa la metodologia i resultats assolits en la investigació sobre l'opinió del canvi horari que té la societat catalana.

Í N D E X	Pàgina
<i>Introducció i metodologia</i>	<i>3 a 5</i>
<i>Principals resultats</i>	<i>6 a 36</i>
<i>Conclusions</i>	<i>37 a 40</i>
<i>Annexes:</i>	
<i> Qüestionari</i>	

Í N D E X

Introducció i metodologia

Principals resultats

Conclusions

Annexes:

Qüestionari

El present estudi té com a objectiu conèixer l'opinió de la societat catalana sobre el canvi horari que s'aplica seguint la directiva europea relativa a les disposicions sobre l'hora d'estiu. Més concretament, aquest treball pretén estudiar en profunditat:

- el coneixement i percepció general de les funcions i utilitat del canvi horari
- la valoració de la comunicació existent referent a la informació sobre el canvi horari
- els hàbits i comportament de la població davant el canvi horari
- les actituds de la població davant el canvi horari
- com afecta el canvi horari en la ciutadania catalana
- els arguments a favor i en contra del canvi horari
- el grau de satisfacció de la població catalana amb el canvi horari

La informació de base emprada per a realitzar aquest informe quantitatiu ha estat obtinguda mitjançant la tècnica d'entrevistes telefòniques amb qüestionari prèviament estructurat, d'una duració aproximada de 20 minuts. Les dades s'han obtingut a partir d'una mostra representativa de 425 individus que pertanyen a l'Univers Objecte d'Estudi (UOE).

L'Univers Objecte d'Estudi (UOE) està format per individus residents a Catalunya amb edats compreses entre els 18 i els 75 anys, que pertanyen a hàbitats rurals i urbans. L'UOE està format per homes i dones residents a les quatre províncies catalanes. Així, s'han tingut en compte les següents variables:

- Edat (de 18 a 35 anys, de 36 a 50 anys, de 51 a 65 anys, i de 66 a 75 anys)
- Sexe (home-dona)
- Província (Barcelona, Tarragona, Lleida i Girona)
- Tipus d'hàbitat (urbà-rural)

El treball de camp es va portar a terme entre els dies 24 de juliol i 28 de juliol de 2000.

Aquest informe quantitatiu va acompanyat d'un informe qualitatiu basat en la realització de quatre dinàmiques de grup amb individus que pertanyen a l'UOE.

Per a aprofundir en els resultats que s'exposen a continuació poden consultar en els annexes les tabulacions (anàlisi estadística i matemàtica).

Í N D E X

Introducció i metodologia

Principals resultats

Perfil bàsic de l'entrevistat

Coneixement general i percepció del canvi horari

Valoració de la comunicació existent referent a la informació sobre el canvi horari

Comportaments i actituds de la població davant el canvi horari

Segmentació per actitud davant el canvi horari

Conclusions

Annexes:

Qüestionari

Í N D E X

Introducció i metodologia

Principals resultats

Perfil bàsic de l'entrevistat

Coneixement general i percepció del canvi horari

Valoració de la comunicació existent referent a la informació sobre el canvi horari

Comportaments i actituds de la població davant el canvi horari

Segmentació per actitud davant el canvi horari

Conclusions

Annexes:

Qüestionari

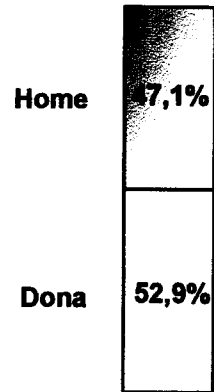
Estudi d'opinió sobre el canvi horari a la societat catalana

Perfil bàsic de l'entrevistat

Figura 1

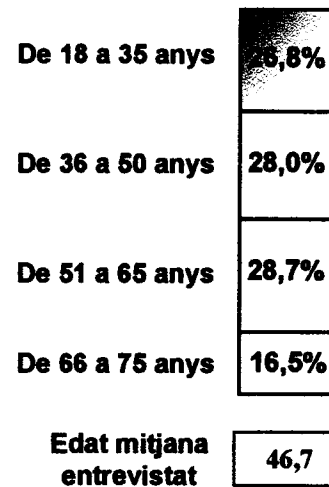
Sexe, edat, província i hàbitat

Q5. Sexe

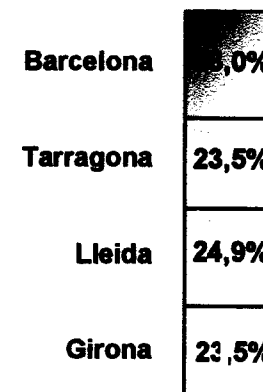
Base: 425 ind.

Q4. Edat

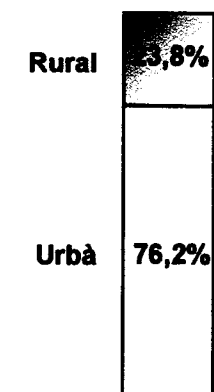
Base: 425 ind.

Q2. Província

Base: 425 ind.

Q3. Tamany hàbitat

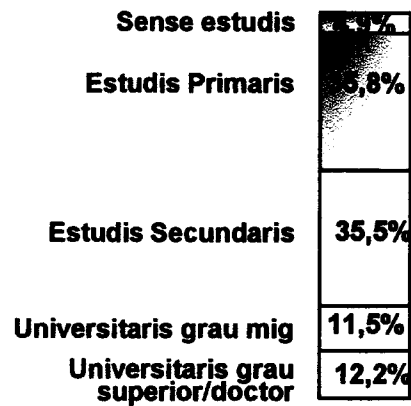
Base: 425 ind.

Figura 2

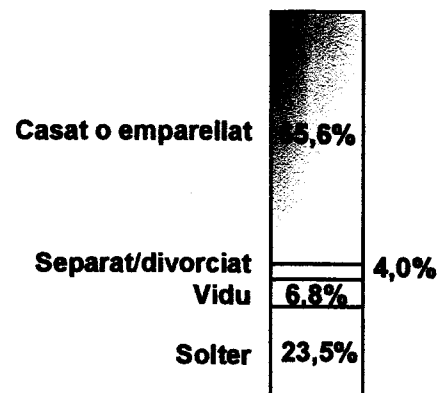
Nivell de estudis, estat civil i nombre de membres a la llar

P20. Nivell d'estudis finalitzats

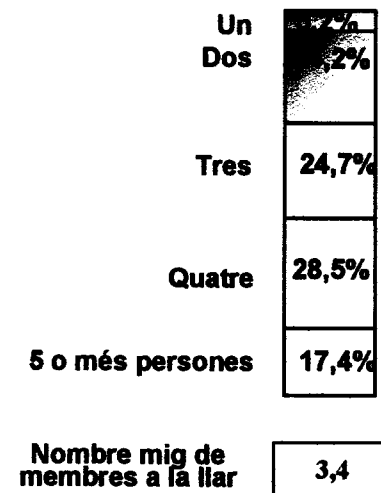
Base: 425 ind.

P21. Estat civil

Base: 425 ind.

P22. Nombre de membres a la llar

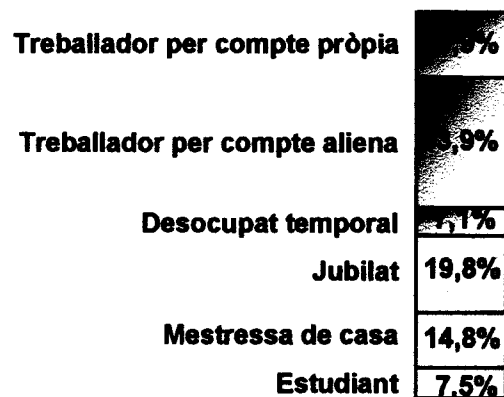
Base: 425 ind.

Figura 3

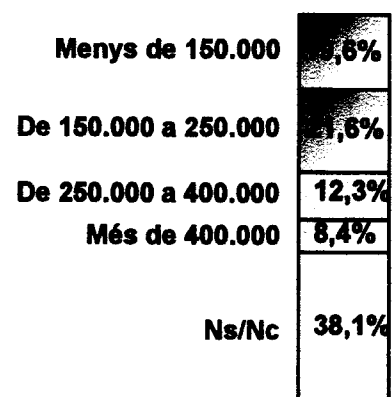
Situació laboral i nivell d'ingressos

P23. Situació laboral

Base: 425 ind.

P24. Nivell d'ingressos nets mensuals

Base: 425 ind.

Í N D E X

Introducció i metodologia

Principals resultats

Perfil bàsic de l'entrevistat

Coneixement general i percepció del canvi horari

Valoració de la comunicació existent referent a la informació sobre el canvi horari

Comportaments i actituds de la població davant el canvi horari

Segmentació per actitud davant el canvi horari

Conclusions

Annexes:

Qüestionari

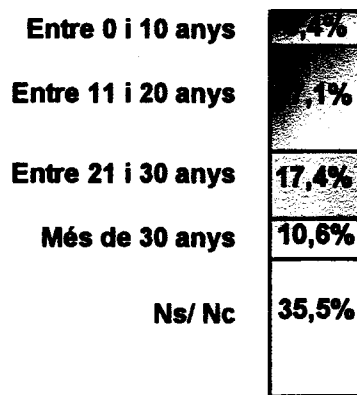

Figura 4

**Coneixement general
sobre el canvi horari**

P1. Sap aproximadament quants anys fa que es porta a terme el canvi horari?

Base: 425 ind.

Figura 5

Coneixement general sobre el canvi horari per edat

P1. Sap aproximadament quants anys fa que es porta a terme el canvi horari?

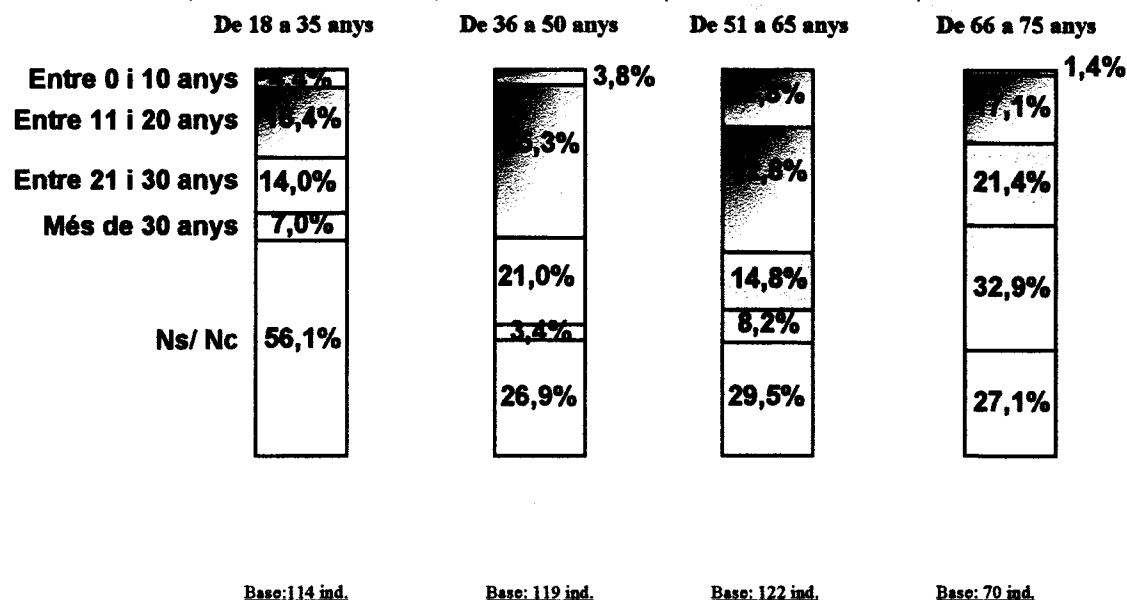
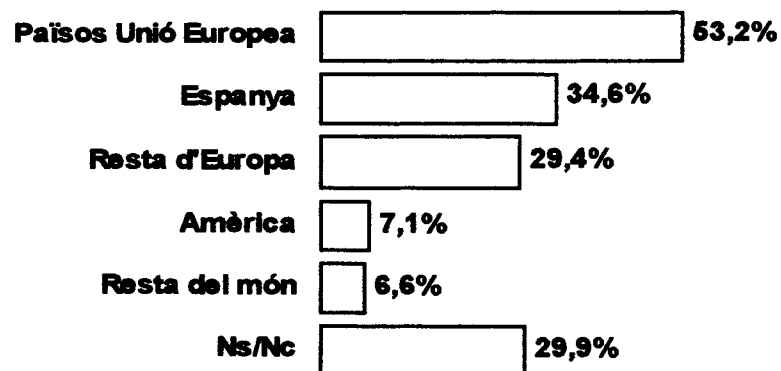

Figura 6

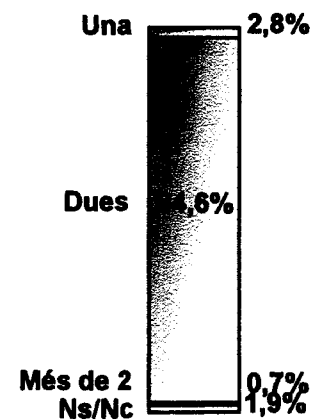
Coneixement general sobre el canvi horari

P2. A quins països creu vostè que es realitza el canvi d'horari?

Base: 425 ind.

P3. Recorda quantes vegades l'any hem de canviar el rellotge per adaptar-lo al canvi horari?

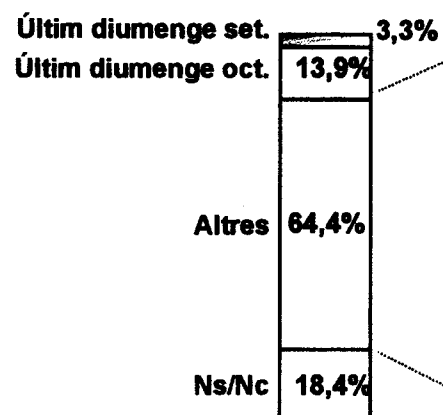
Base: 425 ind.

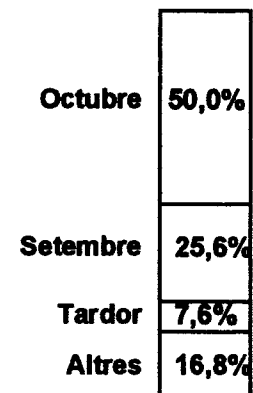
Figura -

Coneixement general
sobre el canvi horari

P4.1. Em podria dir en quines dates es fa el canvi
d'horari d'estiu a horari d'hivern?

P4.1.BIS Altres dates

Base: 274 ind.

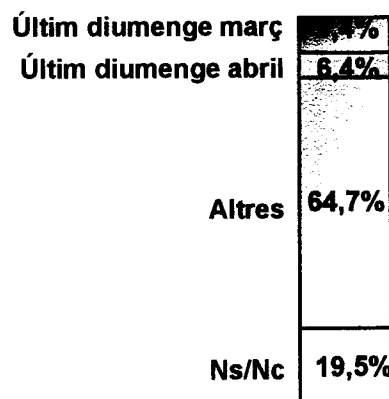
Base: 425 ind.

Figura 8

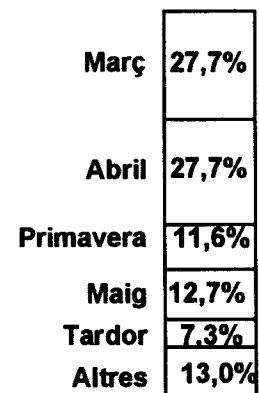
Coneixement general sobre el canvi horari

P4.2.. Em podria dir en quines dates es fa el canvi d'horari d'hivern a horari d'estiu?

Base: 425 ind.

P4.2.BIS Altres dates

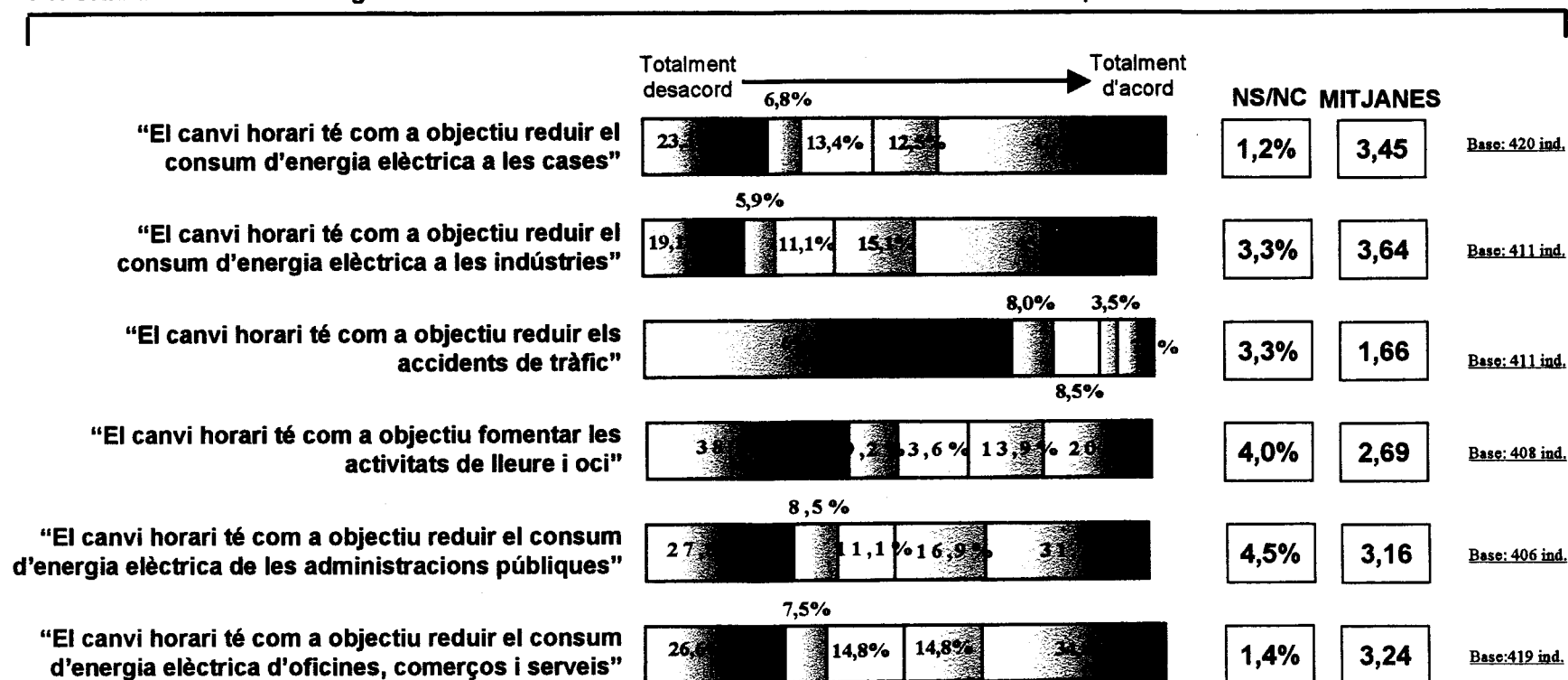
Base: 275 ind.

Figura 9

Percepció del canvi horari

P5. Grau d'acord amb les següents afirmacions

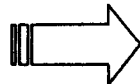
(*) Escala semàntica: 5 Totalment d'acord i 1 Totalment desacord

Coneixement general i percepció del canvi horari

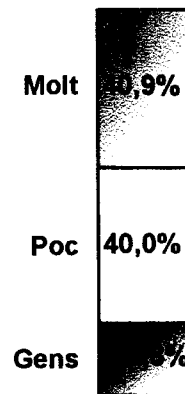
Figura 10

Valoració de l'impacte del canvi horari

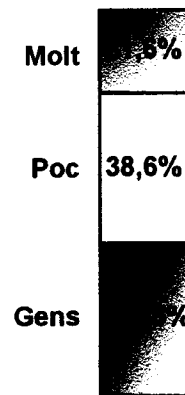
El canvi horari té un impacte positiu sobre les activitats socials i el cicle de llum nocturn, per tal d'aconseguir un important estalvi energètic, sobretot pel que fa al consum d'electricitat per enllumenat.

P6. Vostè creu que realment s'estalvia energia amb el canvi horari, a nivell general?

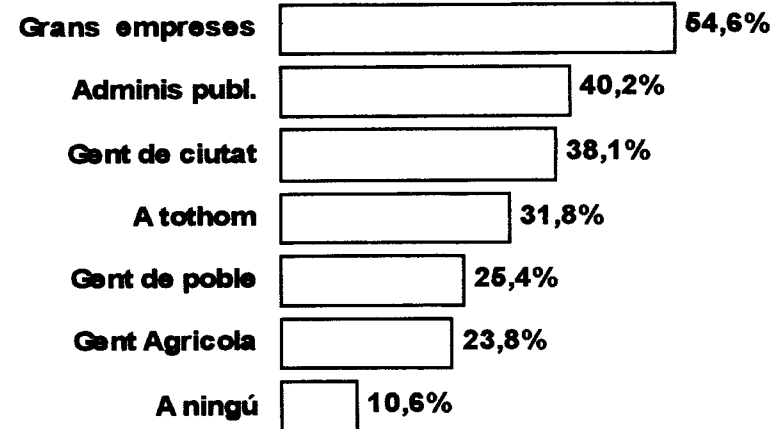
Base: 425 ind.

P7. I a nivell particular, vostè a casa seva, es beneficia d'aquest estalvi energètic?

Base: 425 ind.

P8. Dels següents col·lectius, a quins creu vostè que beneficia principalment el canvi horari?

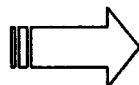

Base: 425 ind.

Figura 11

Valoració de l'impacte del canvi horari a nivell particular

El principal benefici del canvi horari és adaptar les activitats socials i professionals al cicle de llum natural, per tal d'aconseguir un important estalvi energètic, sobretot pel que fa al consum d'electricitat per enllumenat.

P7. I a nivell particular, vostè a casa seva, es beneficia d'aquest estalvi energètic?

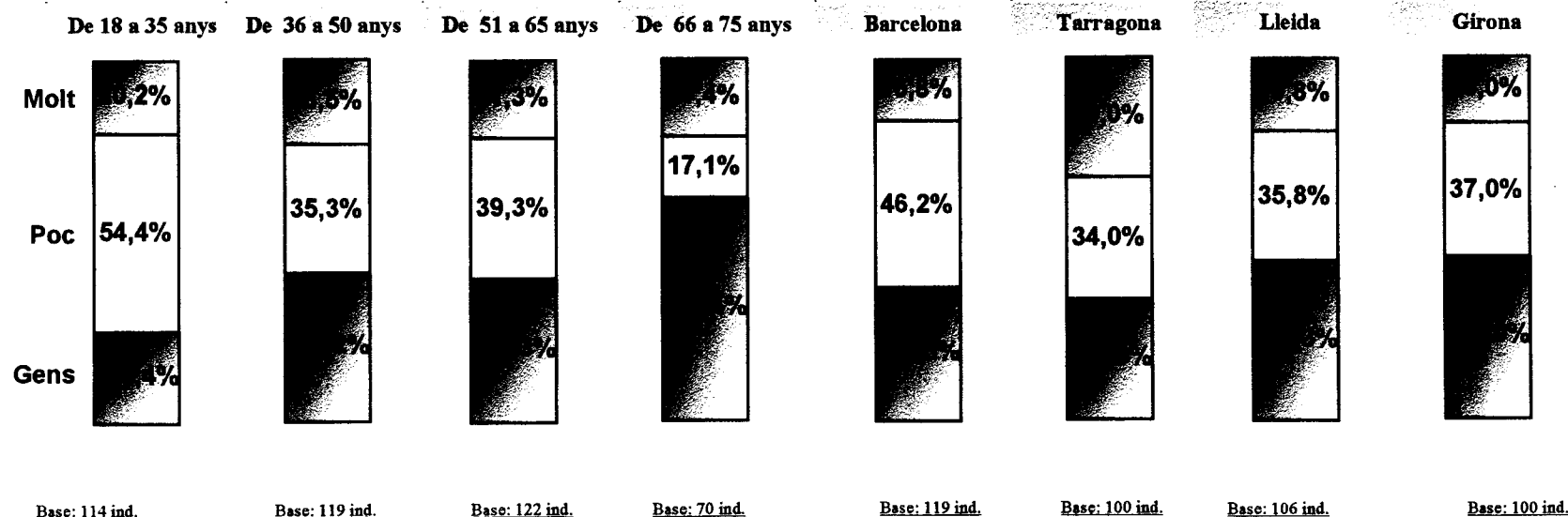
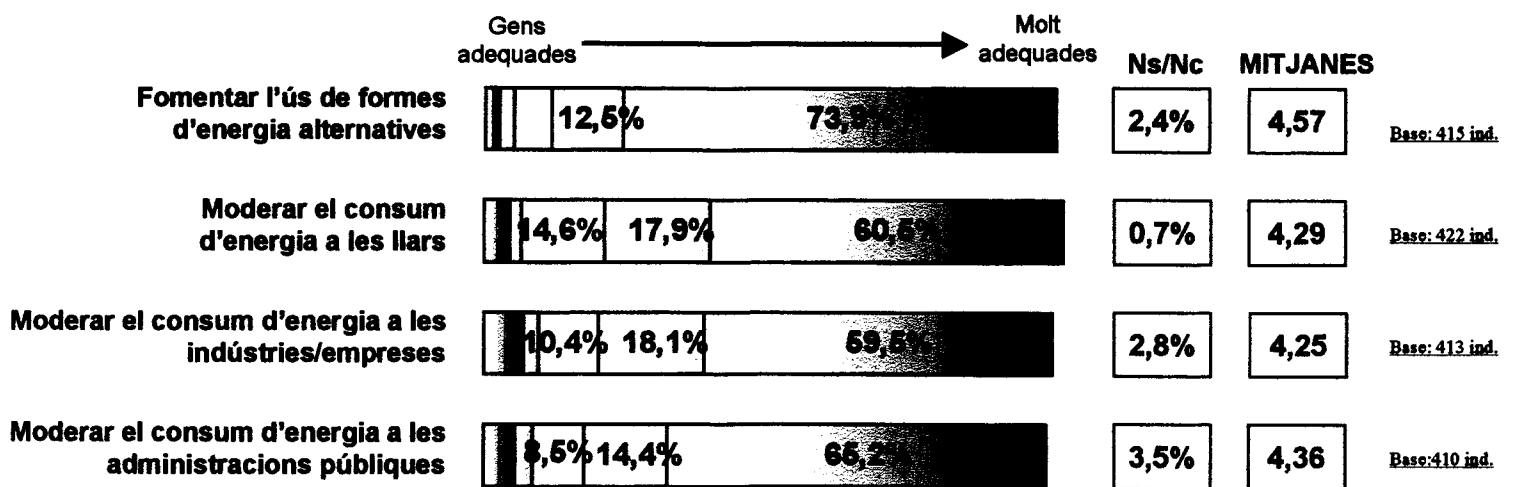

Figura 12

Possibles maneres
d'estalviar consum
d'energia

P9. Valoració de possibles maneres de millorar l'estalvi en el consum d'energia a Catalunya

(*) Escala semàntica: 5 Gens adequades i 1 Molt adequades

Figura 13

Possibles maneres
d'estalviar consum
d'energia (espontani)

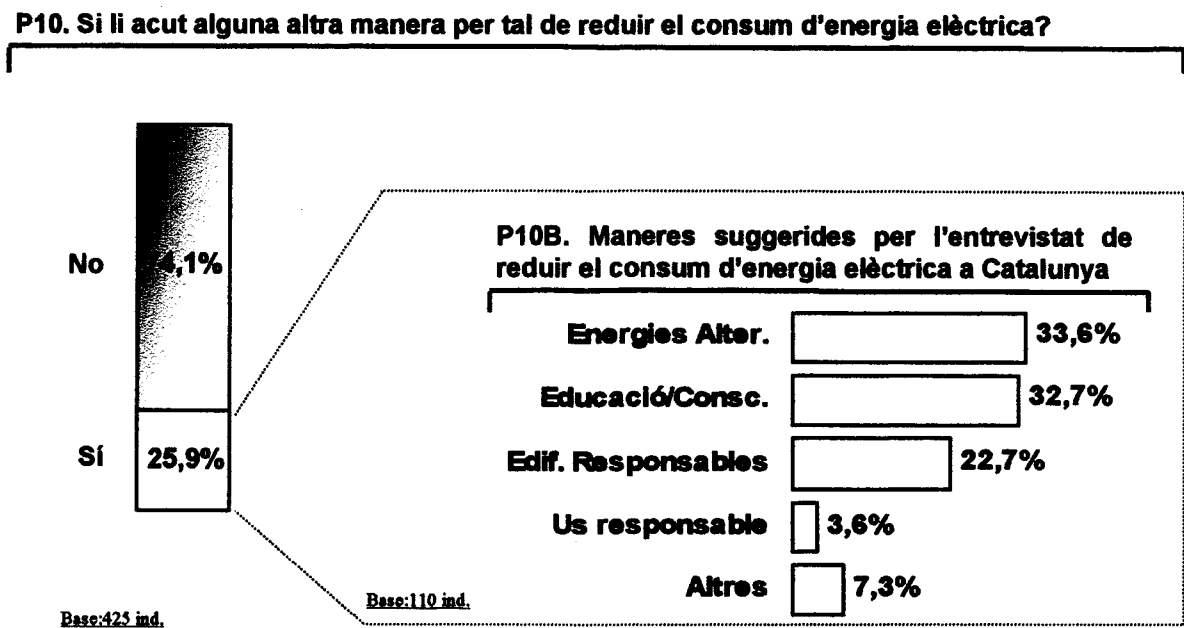
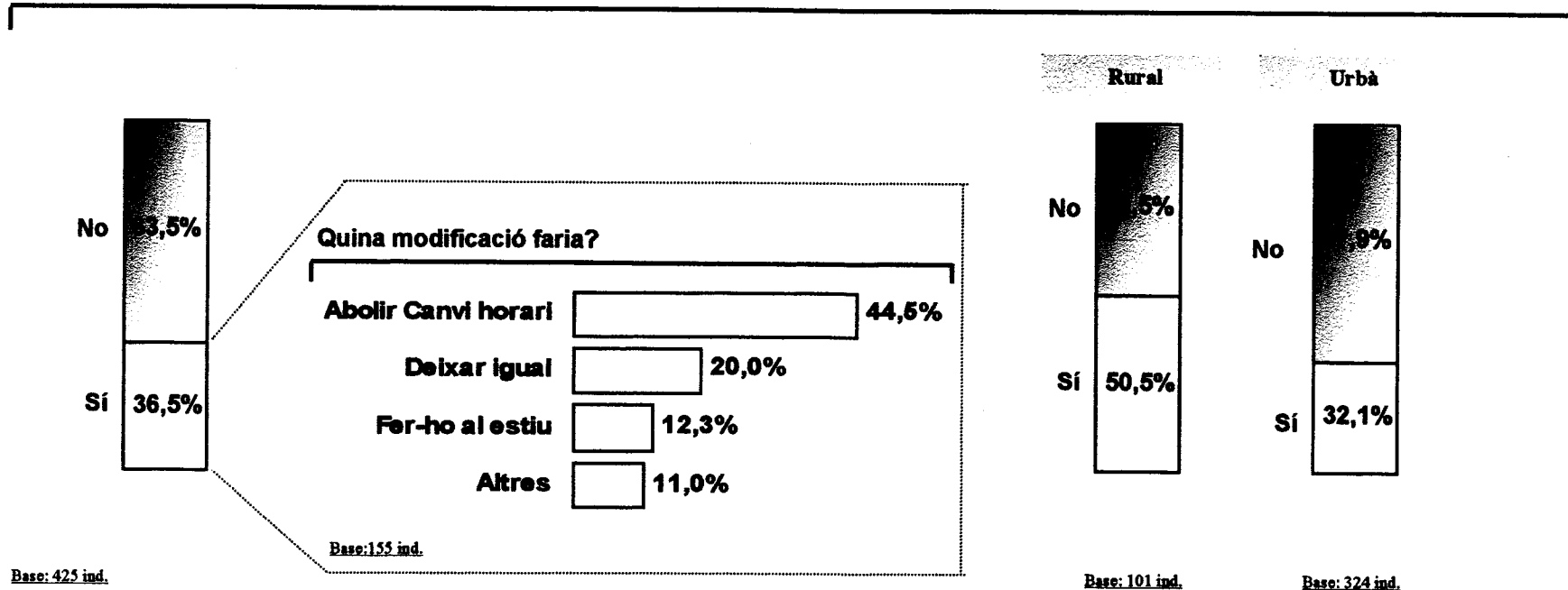

Figura 14

Altres maneres
d'estalviar consum
d'energia

P10Bis. Si el deixessin triar, faria alguna modificació de la manera actual de fer el canvi horari

Í N D E X

Introducció i metodologia

Principals resultats

Perfil bàsic de l'entrevistat

Coneixement general i percepció del canvi horari

Valoració de la comunicació existent referent a la informació sobre el canvi horari

Comportaments i actituds de la població davant el canvi horari

Segmentació per actitud davant el canvi horari

Conclusions

Annexes:

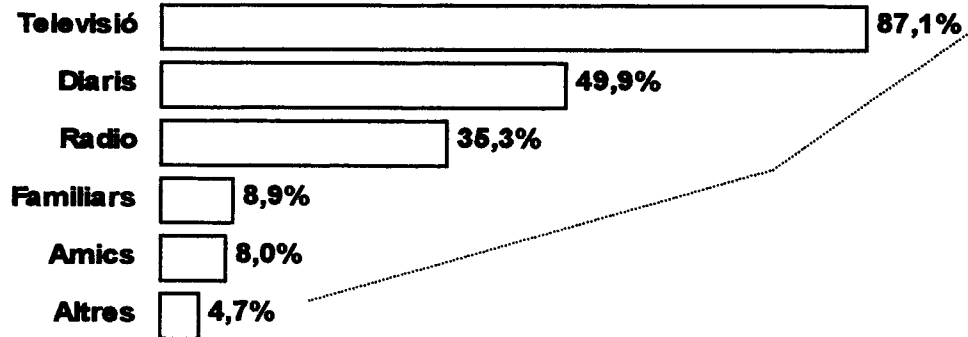
Qüestionari

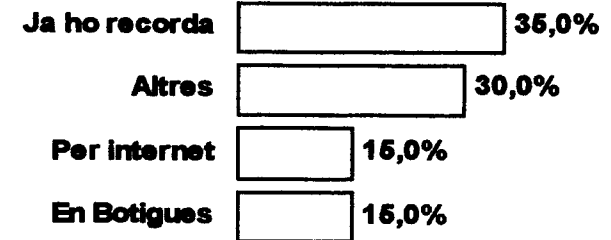
Figura 15

Mitjans de coneixement del canvi horari

P11. A través de quins mitjans s'assabenta vostè que ha de canviar l'hora?

P12. Altres mitjans

Base: 20 ind.

Base: 425 ind.

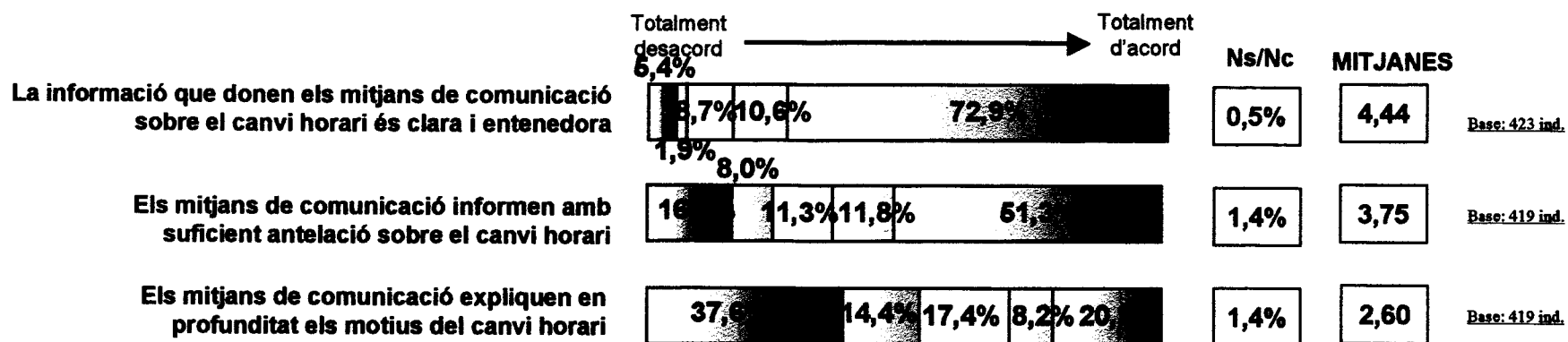

Figura 16

Paper dels mitjans de comunicació en el canvi horari

P13. Valoració de la informació que ofereixen els mitjans de comunicació referent al canvi horari

(*) Escala semàntica: 5 Totalment d'acord i 1 Totalment desacord

Í N D E X

Introducció i metodologia

Principals resultats

Perfil bàsic de l'entrevistat

Coneixement general i percepció del canvi horari

Valoració de la comunicació existent referent a la informació sobre el canvi horari

Comportaments i actituds de la població davant el canvi horari

Segmentació per actitud davant el canvi horari

Conclusions

Annexes:

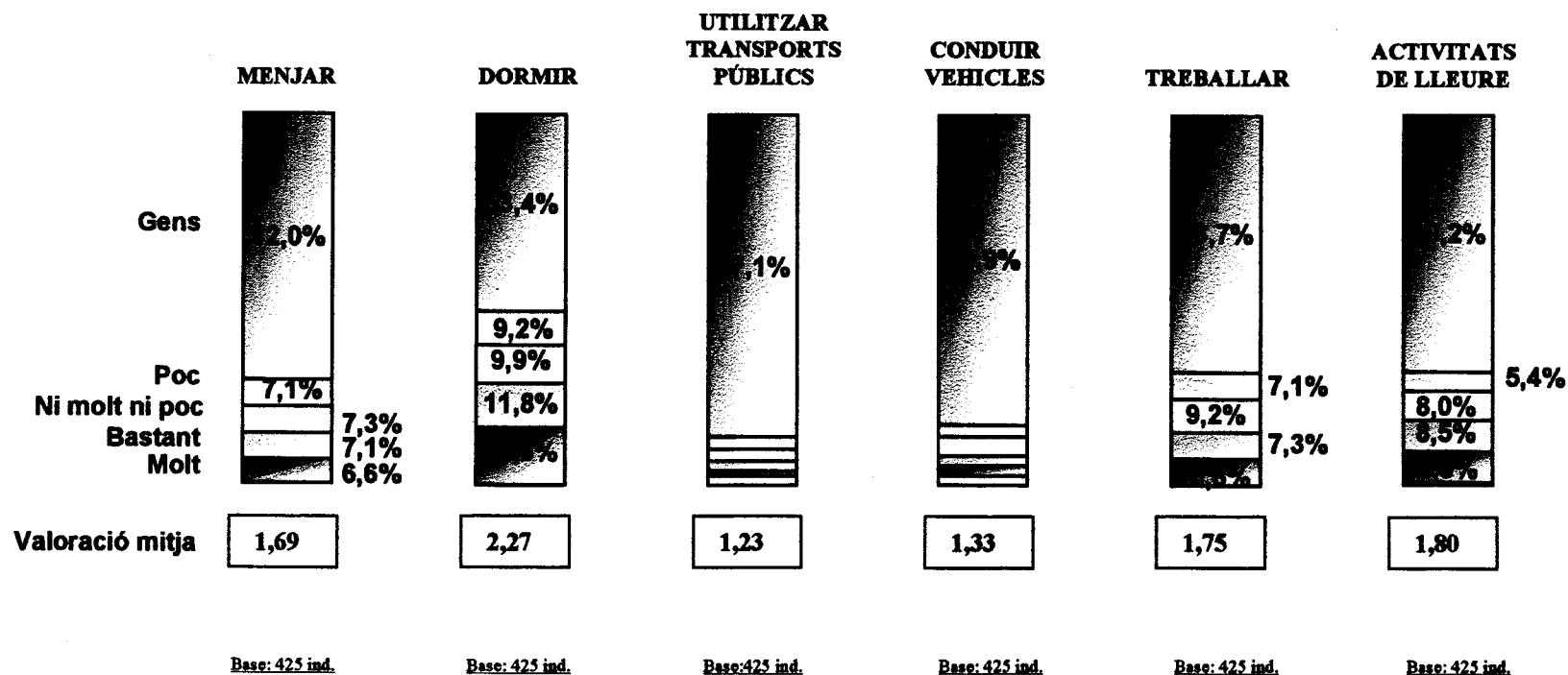
Qüestionari

Figura 17

Comportaments davant el canvi horari

P14. Valoració de com afecta el canvi horari en els següents aspectes:

(*) Escala semàntica: 5 Molt, 4 Bastant, 3 Ni molt ni poc, 2 Poc i 1 Gens

Figura 18

Comportaments davant el canvi horari

P15. L'afecta a vostè d'alguna altra manera el canvi horari

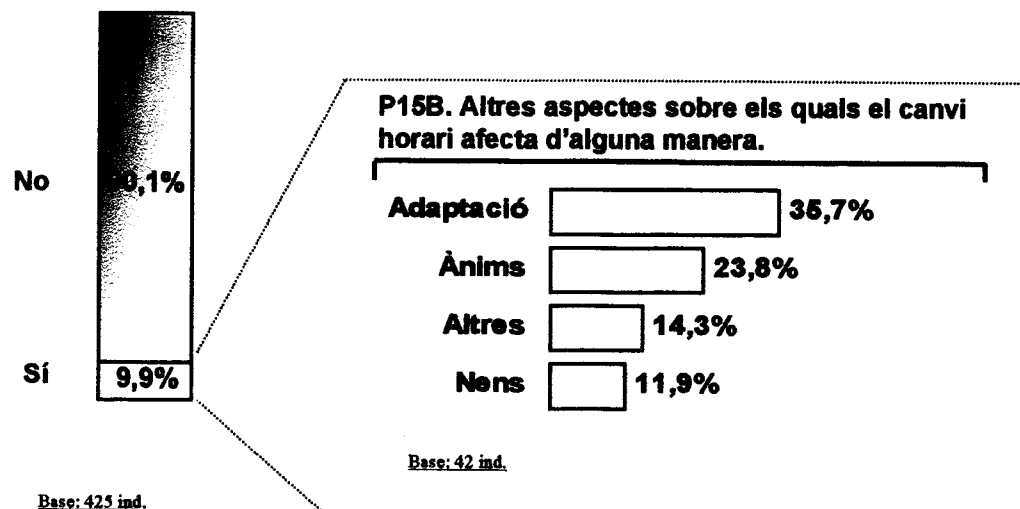

Figura 19

Comportaments davant el canvi horari

P15. L'afecta a vostè d'alguna altra manera el canvi horari

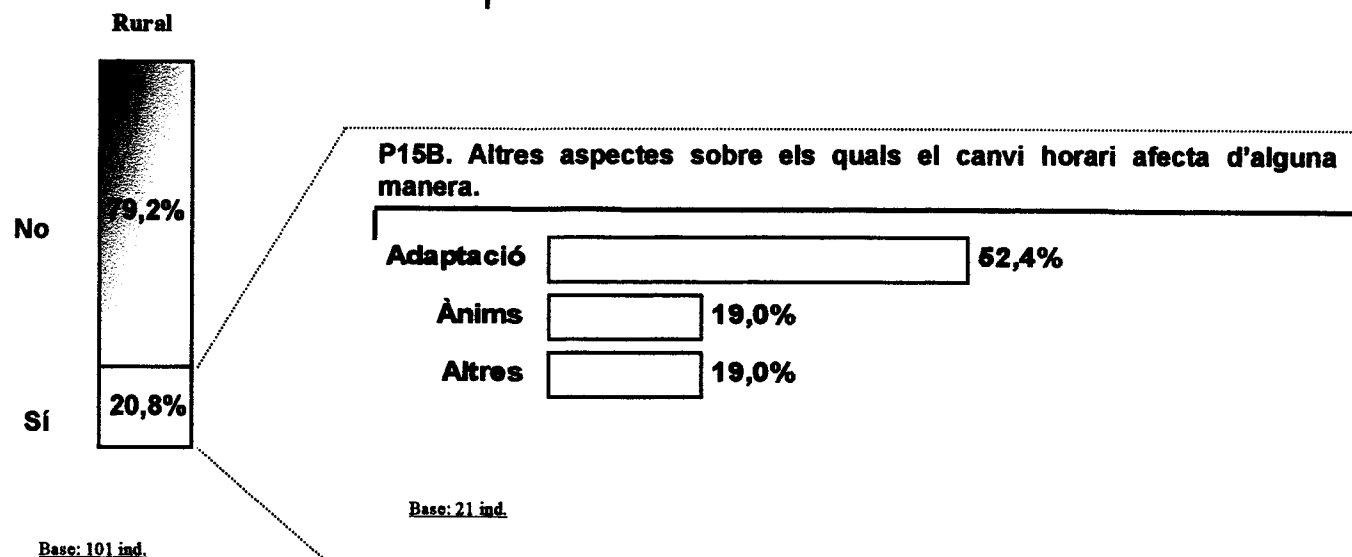
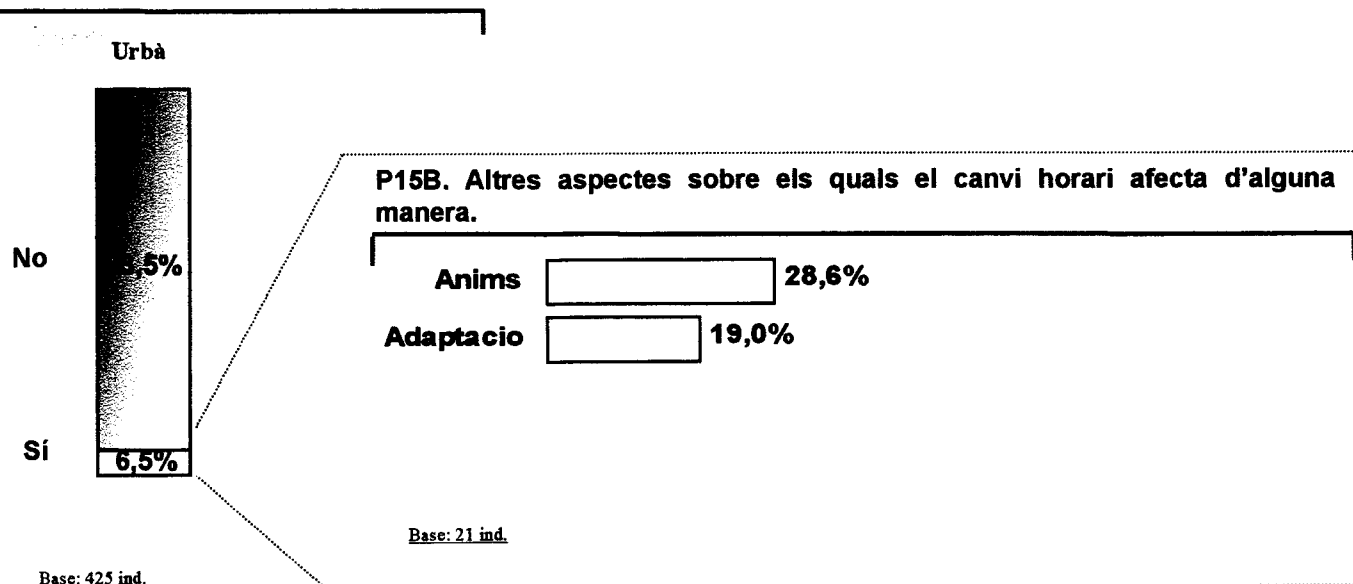

Figura 20

Comportaments davant el canvi horari

P15. L'afecta a vostè d'alguna altra manera el canvi horari

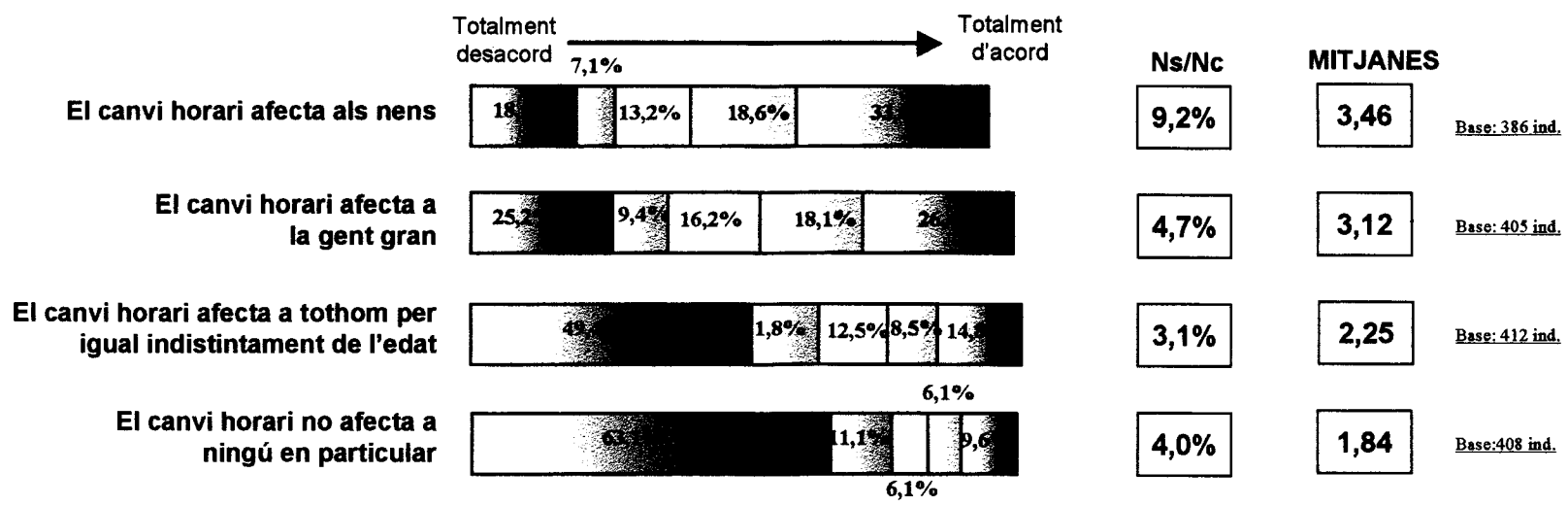
Estudi d'opinió sobre el canvi horari a la societat catalana

Comportaments i actituds de la població davant el canvi horari

Figura 21

Com afecta el canvi horari als diferents grups d'edat

P16. Valoració de les següents frases sobre el canvi horari referent a diferents grups d'edat

(*) Escala semàntica: 5 Totalment d'acord i 1 Totalment desacord

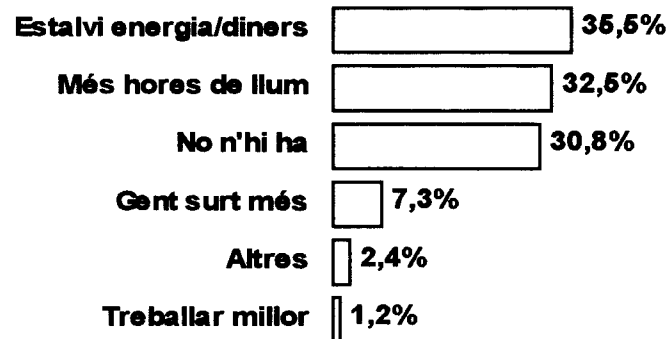

Figura 22

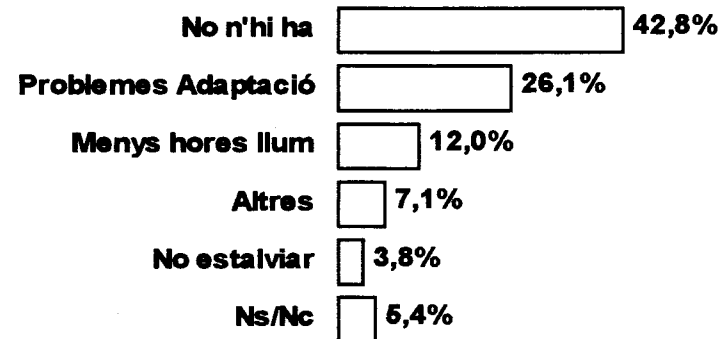
Aspectes positius i negatius del canvi horari

P17. Aspectes positius del canvi horari

Base: 425 ind.

P18. Aspectes negatius del canvi horari

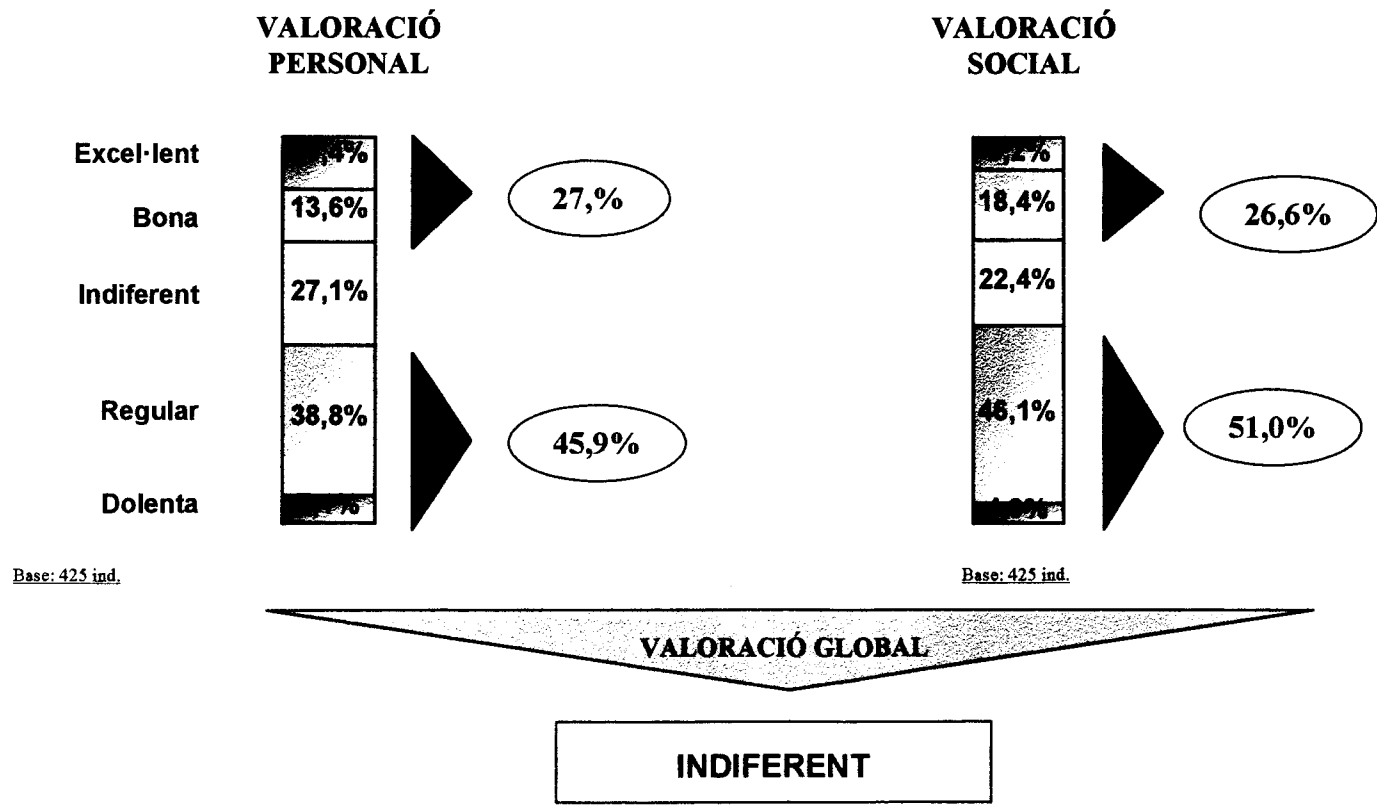
Base: 425 ind.

Figura 23

Percepció del canvi horari

P19. Valoració general respecte el canvi horari.

Í N D E X

Introducció i metodologia

Principals resultats

Perfil bàsic de l'entrevistat

Coneixement general i percepció del canvi horari

Valoració de la comunicació existent referent a la informació sobre el canvi horari

Comportaments i actituds de la població davant el canvi horari

Segmentació per actitud davant el canvi horari

Conclusions

Annexes:

Qüestionari

Estudi d'opinió sobre el canvi horari a la societat catalana

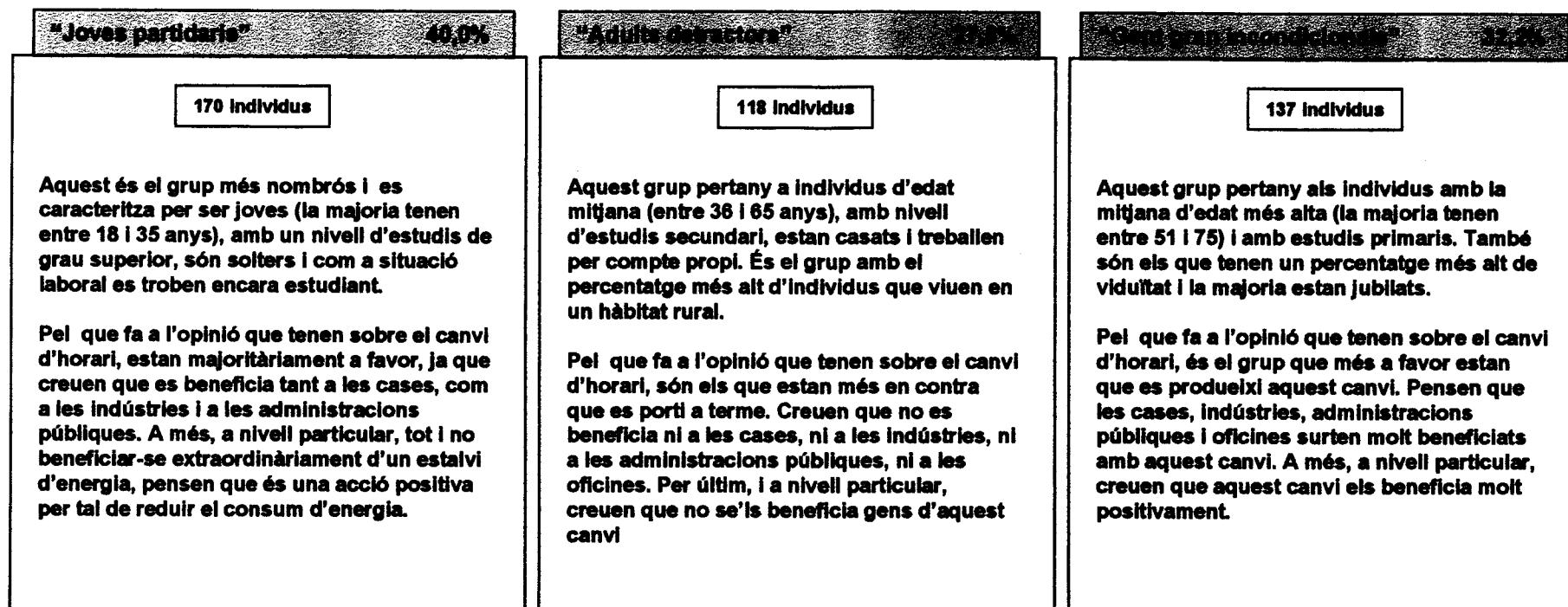
Segmentació per actitud davant el canvi horari

Figura 24

Segmentació segons percepció del canvi horari

Joves partidaris 40,0%	*Adults detractors* 37,0%	*Gran gran incondicionals* 23,3%
DADES DE CLASSIFICACIÓ:		
<i>Edat:</i>	38,4	46,3
<i>Tamany hàbitat urbà:</i>	78,8%	30,5%
<i>Nivell d'estudis grau superior:</i>	22,4%	44,9%
<i>Estat civil solter:</i>	42,4%	77,1%
<i>Nombre de persones a la llar:</i>	3,9	3,3
<i>Situació laboral estudiant:</i>	18,8%	23,7%
ACTITUD DAVANT EL CANVI HORARI:		
Té com a objectiu:		
<i>Reducció del consum a les cases:</i>	3,9	2,3
<i>Reducció del consum a les indústries:</i>	4,0	2,6
<i>Reducció dels accidents de trànsit:</i>	1,7	1,2
<i>Fomentar activitats de lleure i oci:</i>	2,7	2,2
<i>Reducció del consum a les adm. pub.:</i>	3,5	1,9
<i>Reducció del consum a les oficines:</i>	3,6	1,9
Creu que s'estalvia energia:		
<i>Gens:</i>	4,7%	40,7%
<i>Poc:</i>	45,3%	47,5%
<i>Molt:</i>	50,0%	11,9%
Benefici particular de l'estalvi d'energia:		
<i>Gens:</i>	17,6%	73,7%
<i>Poc:</i>	65,3%	20,3%
<i>Molt:</i>	17,1%	5,9%
Benefici particular de l'estalvi d'energia:		
<i>Dolenta:</i>	2,4%	36,4%
<i>Regular:</i>	12,4%	16,1%
<i>Indiferent:</i>	25,9%	30,5%
<i>Bona:</i>	54,1%	15,3%
<i>Excel·lent:</i>	5,3%	1,7%
ACTITUD DAVANT EL CANVI HORARI:		
Té com a objectiu:		
<i>Reducció del consum a les cases:</i>	3,9	3,9
<i>Reducció del consum a les indústries:</i>	4,2	4,2
<i>Reducció dels accidents de trànsit:</i>	2,1	2,1
<i>Fomentar activitats de lleure i oci:</i>	3,1	3,1
<i>Reducció del consum a les adm. pub.:</i>	3,9	3,9
<i>Reducció del consum a les oficines:</i>	3,9	3,9
Creu que s'estalvia energia:		
<i>Gens:</i>	17,5%	17,5%
<i>Poc:</i>	27,0%	27,0%
<i>Molt:</i>	54,7%	54,7%
Benefici particular de l'estalvi d'energia:		
<i>Gens:</i>	38,0%	38,0%
<i>Poc:</i>	21,2%	21,2%
<i>Molt:</i>	40,9%	40,9%
Benefici particular de l'estalvi d'energia:		
<i>Dolenta:</i>	7,3%	7,3%
<i>Regular:</i>	13,1%	13,1%
<i>Indiferent:</i>	25,5%	25,5%
<i>Bona:</i>	40,1%	40,1%
<i>Excel·lent:</i>	13,9%	13,9%

Í N D E X

Introducció i metodologia

Principals resultats

Perfil bàsic de l'entrevistat

Coneixement general i percepció del canvi horari

Valoració de la comunicació existent referent a la informació sobre el canvi horari

Comportaments i actituds de la població davant el canvi horari

Segmentació per actitud davant el canvi horari

Conclusions

Annexes:

Qüestionari

CONCLUSIONS

•El perfil mig de l'entrevistat és el d'una dona d'aproximadament 47 anys que viu a l'àmbit urbà. Acostumen a viure en parella, en llars amb 3 ó 4 persones; el seu nivell d'estudis màxims finalitzats són primaris o secundaris i normalment treballen per compte aliè.

•El 35% dels entrevistats no té coneixement des de quan es produeixen els dos canvis horaris anuals. Pel que fa al grup de gent jove, d'entre 18 i 35 anys, el percentatge que ho desconeix s'eleva al 56,1%.

•La immensa majoria dels entrevistats afirma que es produeixen 2 canvis al llarg de l'any, però no precisen les dates exactes en les quals es produeixen.

•La majoria de participants manifesta estar d'acord amb que el canvi horari repercuteix en un estalvi del consum d'energia elèctrica a les cases i a les indústries, a les Administracions Públiques i a oficines, comerços i serveis. Així mateix, però de forma no tant majoritària, es creu que es fomenten les activitats de lleure i oci. Per altra banda, 7 de cada 10 persones consideren que no s'ajuda a reduir el nombre d'accidents de tràfic.

Conclusions

•Respecte a l'estalvi d'energia, els informants diuen no beneficiar-se'n ni a nivell particular, ni a nivell general. Els grans beneficiats pel canvi són les grans empreses i les Administracions Públiques.

•Altres vies per augmentar l'estalvi són: utilitzar formes d'energia alternativa, moderar el consum d'energia a les llars, a les indústries, a les empreses i a les Administracions Públiques.

•El 36,5% dels enquestats farien alguna modificació respecte el canvi horari. D'aquests, el 44.5% l'aboliria. La tendència a la possibilitat de realitzar modificacions, es manifesta de manera més clara a l'àmbit rural.

•Els canals mitjançant els quals la gent s'assabenta del canvi són, per aquest ordre: TV, premsa escrita i ràdio.

•La informació que donen els mitjans de comunicació és clara i entenedora, i apareix amb suficient antelació. Per contra, es considera que no s'expliquen en detall els motius del canvi.

•El fet de dormir, és la activitat quotidiana que es veu més afectada pel canvi.

Conclusions

- Els grups d'edat, que segons els participants, pateixen més les conseqüències del canvi horari són la gent gran i els nens.
- Com a aspectes positius relacionats amb el canvi s'assenyala l'estalvi energètic i econòmic, i el disposar de més hores de llum natural. Cal destacar, però, que un 30,8 % dels participants creu que el canvi horari no té cap aspecte positiu.
- El 42,8 % dels informants diuen que el canvi horari no presenta cap aspecte negatiu, i el 26,1 % indiquen com a negatius els problemes d'adaptació que provoca el canvi horari.
- El 38,8 % de les persones participants en l'estudi manifesta que la seva valoració personal del canvi és regular. El 27,1 % es mostra indiferent.
- Pel que respecta a la valoració social, el 46,1 % valora el canvi de forma regular, i el 22,4 % es manifesta indiferent.

